

ლორის სუქების მარეინალური მოგების ანგარიშის კომენტარი

წინამდებარე ცხრილში 2.4 მოცემულია ღორის ხორცის წარმოების მარეინალური მოგების ანგარიში საქართველოში ყველაზე მეტად გავრცელებული ტექნოლოგიის შემთხვევისათვის. მასში მოცემული ციფრები წარმოადგენენ ბოლო 5 წლის საშუალო მაჩვენებლებს. ცხრილში ნაჩვენებია კვლავლადია წელიწადში როგორც 1 ხული ღორისათვის, ასევე მთლიანი კოლტისათვის (ჩვენს შემთხვევაში 20 ხულისათვის, ხოლო - მარჯვენა სვეტი). ანგარიშის შედეგად მიღებული ზოგიერთია ციფრი დამრეველებულია.

დეტალურად განვიხილოთ ცხრილის 2.4. თეითი-ეული სტრიქონი ცალ-ცალკე.

სტრიქონი 1 - გასუქებული გოჭის საწყისი წონაა 12 კგ. სტრიქონი 2 - სარეალიზაციო ღირებს კლავენ მამის, როცა მათი ციხეხალი წონა საშუალოდ მიადგენს 90 კგ-ს.

სტრიქონი 3 - ღორის წამატო 1 წლის განხვლობში შეადგენს 90-12-78კგ-ს.

სტრიქონი 4 - ღორის სუქების პერიოდი საშუალოდ შეადგენს 8 თვეს ანუ 240 დღე.

სტრიქონი 5 - გამოზრდისას და სუქებისას ღორის საშუალო დღეობის წამატო შეადგენს (78კგ/240 დღე) 1000-325 გრამი/დღეში.

სტრიქონი 6 - დეკლუი ღორის გამოსავლიანობაა 70%.

სტრიქონი 7 - 1 კგ ღორის ხორცის წარმოებაზე იხარჯება 5 კგ კომბინირებული საკვები.

სტრიქონი 8 - ხორცის რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავალი შეადგენს 90კგ 70% 8ლარი/კგ -504ლარი/1 ღორი, ანუ მთლიანი კოლტისთვის 504*20=10080 ლარი/240 დღე.

შესაძლო შემოსავალი ნაკლის რეალიზაციიდან ჩვენს მაგალითში განხილული არ არის.

მომდევნო სტრიქონებში გახილულია ცვლადი დანახარჯები:

სტრიქონი 9 - თუ 1 კგ ხორცის წონაწამატისათვის საჭიროა 5 კგ საკვები, ხოლო ხორცის მთლიანი წონაწამატო კი შეადგენს 78 კგ-ს, მამის ერთი ხული ღორის გამოსაკვებდ სულ საჭირო იქნება 5*78=390 კგ კომბინირებული საკვები.

სტრიქონი 10-13 - ღორის საკვები რაციონის შემადგენელი თეითი-ეული კომპონენტის მიხედვით დამოუკიდებელი საკვების მთლიანი ხარჯი.

სტრიქონი 14 - 12 კგ-იანი გოჭის ღირებულებად აღებული 60ლარი.

სტრიქონი 15-19 - მიღებულია სხვადასხვა ზედმადები ხარჯები.

სტრიქონი 20 - ხული ცვლიადი დანახარჯების ჯამი შეადგენს 220 ლარი/1 ღორი/20 ხული - 4392 ლარი/240 დღე.

სტრიქონი 21 - საზოლოდ, მარეინალური მოგება 1 ღორზე ციხის აწმავლობაში (240 დღე) ტოლია მთლიან შემოსავლებს მინუს ცვლადი დანახარჯები: 504*220= 284 ლარი/1ორი. მთლიანი კოლტისათვის 10080-4392=5688ლარი/240დღე.

მარეინალური მოგების ანგარიში ღორების სუქებისას ერთეული - 1 ღორი წელიწადში

საწყისი მონაცემები ცხრილი 2.4

1	გოჭის წონა	12 კგ
2	სარეალიზაციო ღირის წონა	90 კგ
3	წამატო სუქების	78 კგ
4	წამატო განხვლობის	240 დღე
5	სა დღეობის წამატო კომბინირებული საკვების	25კგ/დღე
6	სუქების განხვლობის	70%
7	1 კგ წამატოსთვის საჭირო	5 კგ საკვები

წარმოებული პროდუქტის თანხობა	1 ცხრა კოლე			
	ერთეული კგ	ფასი ლარის	მთლიანი ღირის	10 ხული
8	63	8	504	10080

დეკლარაციის სახეობა	ჩაბრ-ბრალი	ფასი ლარის	საჩვენის ღირის	
9	წამატო საკვების მთლიანი	290		
10	კერო - 70%	203	0.52	87
11	კერო - 10%	59	0.25	15
12	კოლეი - 12%	47	0.5	14
13	სხვა საკვები - 8%	12	1.5	18
14	12 კგ-იანი გოჭის ღირებულება			60
15	სუქების მთლიანი საჩვენის			
16	საჩვენის საჩვენის ფი რეალიზაციის			8
17	საჩვენის საჩვენის მთლიანი			5
18	კერო, წილი			8
19	გოჭის მიხედვითი ღირის			6
დეკლარაციისთვის ხოლომე მიხედვითი ღირის			220	4392
20	სხვა დანახარჯები			284
				5688

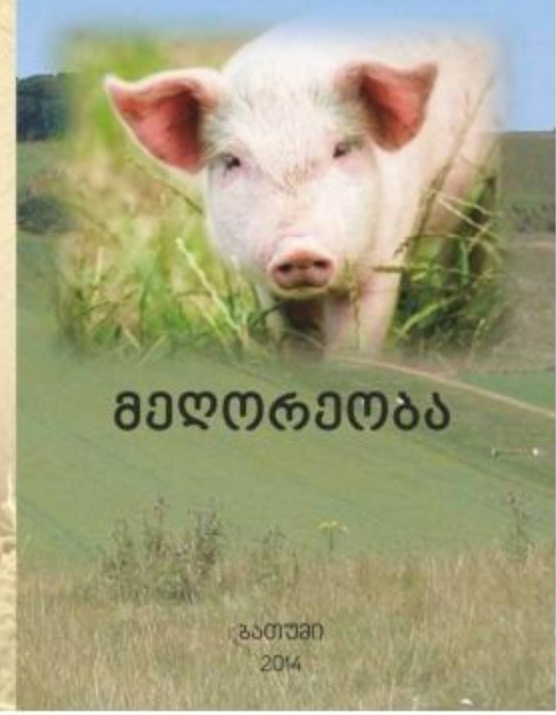
საინფორმაციო-კონსულტანტები

- ოთარ ძოგალაია - აბრონეთი 599 54 63 62
- ნუზარა მძრპირიძე - აბრონეთი 599 89 89 50
- ბიორგი კალანაძე - ვეტიკინარი 599 54 69 84
- ზაზა ანაბია - ვეტიკინარი 599 89 89 61
- გაველინა კილაძე - ზოოინჟინერი 599 89 89 60
- ლევანი ჩიქოვანი - ზოოინჟინერი 599 74 37 43

აჭარის არ. სოფლის მეურნეობის სამინისტრო
ჯეიჰა აბრონეთის ცენტრი

საინფორმაციო გუჰკეიტი

მელტრეობა

გათუხი
2014

ლორის მოვლა – შენახვა და სუქება

მსოფლიოში ბოლო წლებში მკვლარობა მცხოვრელობის სხვა დარგებთან შედარებით სწრაფ ტემპით ვითარდებოდა, რის შედეგადაც შეიქმალა ხორცის წარმოების საერთო ბალანსი, ერთ სულ მოსახლეზე ღორის ხორცის წარმოება შეადგინა 16 კგ, საქართველოში ძირითადად გავრცელებულია ადგილობრივი ჯიშებიდან კახური და სენური ჯიშის შემოყვანილი ჯიშებიდან მსხვილი თეთრი, ლანდრასი და ღორკოსი და სამგალოცური ჯიშის ღორები, რომლებიც შემოყვანილია სხვადასხვა დროს და ამჟამად საქართველოში გავრცელებულია მათი ნაჯვარი თათბერი, ხოლო პერიოდის მონაცემებით საერთაშორისო მშენებრულია ადგილობრივი ჯიშების სულადობა.

ღორის კვება – ღორის ხორცის ინტენსიურად წარმოებისათვის აუცილებელია ღორის სრულფასოვანი კვება. საკვებში ყველაზე დიდი მნიშვნელობა აქვს ცილების შექცევლობას. მოზარდის განვითარების 2-დან 10-თვის ასაკამდე 1კგ ცოცხალი მასის მომატებაზე იხარჯება 4,5-5 საკვები ერთეული თუ ეს კულტურული იხსობია. რაც შეეხება ადგილობრივ ჯიშებს მათ 7-8 საკვები ერთეული სჭირდება. მსოფლიო წიხვის კვების დროს უნდა გაითვალისწინოთ წიხვის ასაკი, წონა და გოჭების რაოდენობა. 100კგ ცოცხალი წონაზე 2 წლამდე მწიფარ წიხვს ესაჭიროება დამატებით 2 საკვები ერთეული, ხოლო ზრდასრულს 1,5საკვები ერთეული. საკვები მიდიდარი უნდა იყოს მსხველმადი ცილით და ნახშირწყლებით ამინათვის საჭიროა დაბალსაშუალო საკვები მარცვლეული და პარკოსნებით. 150კგ წონის დედა ღორს რომელსაც 10 გოჭი ჰყავს სჭირდება 6,8-საკვები ერთეული, 800კგ მთლიანად პროცურის, 40კგ კალციუმის, 35 გრამი კაროტინის და 50გრამი სუფრის მარილი. დედა ღორის პროდუქტიულობას ჰაღიდებს ზალახის ან თივის ფხვნილი რომელიც წარმოადგენს სრულფასოვანი პროტეინის, კაროტინისა და მთავარ-ღორის მცოდნეობის წყაროს.

საპათივალისწინებელია ზაზრისა და სამზარეულოს ანარჩუნების ღორის საკვებად გამოყენებისას თურმული დამუშავება, რადგან ასეთი საკვები წარმოადგენს აფროკალი ცხელების გავრცელების ერთ-ერთ წყაროს.

ღორის დაავადებები და პროფილაქტიკა ღორებში დაავადებები მშველ კატეგორიებად იყოფა: ინფექციური, ინვაზიური და არადავადმები. ინფექციური დაავადებები ღორის შირი, წითელი ქარი, ალკა, პასტერელოზი და სხვა. არნიშულ დაავადებებზე იფრებთან როგორც მოზარდები ასევე ზრდასრული ღორები წყურადმი იორჯრ. კომბინირებული ღორის შირის, წითელი ქარის და პასტერელოზის საწინააღმდეგო ვაქცინით. ზრ ერთ სულზე ვაქცინირებულ ასაკისა. ასევე ხდება ალკისის ვაქცინით აგრე ზრ ერთ სულზე. ღორები ინვაზიური დაავადებების ძლიერ ამთვისებელია ამიტომ საჭიროა დამუშავდეს ჰელმინთებზე.

დამუშავება ხდება წელიწადში 4-ჯერ, ალბენით, ალბინდაზოლით, ალბენქით, ფენბენქსით და სხვა. ცხოველის წონის მიხედვით ასევე ფართოდ გამოიყენება სანტიქსი საშუალებები; დიომექტინი, ივერმექტი, პოთმექტინი (გრ 35-40კგ წონაზე). ღორები ხშირად ავადდებიან არაგადამდები დაავადებებით რომელიც ხშირად გამოიწვევლიან უხარისხო, გაფუჭებული საკვებით, რითაც იწმინდებიან. ასეთ შემთხვევაში უხსტი დაიგროზის დასამხელად და მკურნალობისათვის აუცილებელია ვეტერინარი ქიმიის კონსულტაციები.

ღორები ვეეტელებლად უნდა დამუშავდეს პარაზიტებზე და მებნარებზე – პარავეტილი, ცეტოვიდოლით და სხვა საშუალებებით ინსტრუქციის შესამისად. ასევე საჭიროა ჩატარებულ დერატორავიცა და მიმდინარე დერინფექციები. განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს ხანძარულ, პოციენურ პირობებს.

მაწვარა წიხვის მარინალური მოვების ანგარიშის კომენტარი

წინამდებარე ცხრილში 2,4 მოცემულია მაწვარა წიხვის (გოჭებისა და დედა ღორი) მარინალური მოვების ანგარიში საქართველოში ყველაზე მეტად გავრცელებული ტექნოლოგიისათვის. მასში მოყვანილი ციფრები წარმოადგენენ ბოლო 5 წლის საშუალო მაჩვენებლებს. ცხრილში ნაჩვენებია კლასიკური წელიწადში, როგორც 1 სული წიხვისათვის, ასევე დედა ღორების მთლიანი კოლექციისათვის, (ჩვენს შემთხვევაში 10 სულისათვის, ბოლო მარჯვენა სვეტი). ანგარიშის ზოგიერთი მედეგები დამრგავლებულია.

მაწვარა წიხვის მარინალური მოვების ანგარიშის თანმიმდევრული ანალიზიდან დასტოვრდა მწველი ძროხის ანგარიშისა, ამიტომ დეტალურად ყველა სტატიის არ განვიხილავთ. კომენტარს ვუკეთებთ მხოლოდ ზოგიერთ სტრუქტურას.

სტრუქტონი 4 – ჩვენს შემთხვევაში, წელიწადში წიხვი საშუალოდ მოხს (დედოებში) 2 კგ-ზე, გოჭების გაწიხვის შირის ბერილი მოიცავს დაახლოებით 365/2=182 დღის, რომელიც 115 დღე წიხვის მკვირბის ხანგრძლივობაა.

სტრუქტონი 5 – ეტი დადალებაზე წიხვი საშუალოდ აჩენს 9 გოჭს, ანუ წელიწადში დადალებული გოჭების რაოდენობა იქნება 2*9=18 გოჭი/1 წიხვი.

სტრუქტონი 6 – დადალებული გოჭებიდან, გამოზრდისას ზოგიერთი კვდება. ჩვენს შემთხვევაში დადაკარგი შეადგენს 17% (სტრუქტონი 7), ანუ, საბოლოოდ, გამოზრდილი და რეალიზებული გოჭების რაოდენობა იქნება 18-18*17%=15 გოჭი/1 წიხვი/1 წიხვი.

სტრუქტონი 8 – გოჭებს დედასთან აჩერებენ 40 დღის განმავლობაში. მშველ ხდება გოჭების ახსლება და მათი ხელოვნური გამოკვება 20 დღის განმავლობაში (სტრუქტონი 9).

სტრუქტონი 10 – 60 დღიანი გოჭები საშუალოდ აჩვენენ

12 კილოგრამს, რომელიც წელიწადში გადარჩევა საეკონომი, ხოლო ხაჩილს კი ზრდიან და ასუქებენ ხორცის საწარმოებლად.

სტრუქტონი 14 – კოლტის ზრუნვა ტოლია 1/2,5 წელი=0,4 (ანუ 40%). წიხვის ხიკვდილიანობა წელიწადში შეადგენს 2%, ე.ი. 100 სულიდან კვდება 2 სული. საბოლოოდ გამოწუნებული ზებერი წიხვების რაოდენობა იქნება 40-2=38 სული ყოველ 100 სულ წიხვზე, საბოლოოდ, ანუ 38 სული ყოველ 1 წიხვზე. შემოსავალი ზებერი წიხვის ხორციდან იქნება 0,38*360სარი/1 წიხვი=136 სარი.

სტრუქტონი 19 – როგორც ზემოთ (სტრუქტონი 14) აღვნიშეთ, კოლტის განახლებისათვის ყოველ წელს გჭირდება 40 სული სარემონტო მკვ წიხვი ყოველ 100 სულზე, ანუ 0,40 სული 1 წიხვზე. მკვ წიხვის ფასად აქნებულია 390 სარი/სული, ფულადი ხარჯი იქნება 0,40 სული*390სარი/სული=156 სარი/1 წიხვი-წელი (მთლიანი კოლტისათვის) 1560 სარი/წელი.

სტრუქტონი 21 – წიხვს დღეში საშუალოდ ეძლევა 4 კილოგრამი კონცენტრირებული საკვები (საწინამებო რეცეპტი ქვემოთა მოცემული). წელიწადში წიხვის ბირი მოხმარებული საკვების რაოდენობაა 4კგ/დღე*365=1460კგ.

სტრუქტონი 36 – საბოლოოდ, მარინალური მოვება 1 წიხვზე წელიწადში ტოლია მთლიანი შემოსავლებს მინუს ცვლილი დანახარჯები:

1036-726=310 სარი/წიხვი

მაწვარა წიხვის (დედა ღორის) მარინალური მოვების ანგარიში

ერთეული – 1 წიხვი წელიწადში

საწყისი მონაცემები

ცხრილი 2.3

მარინალური მოვების ანგარიში		ერთეული		1000 სარი	
სტრუქტონი	ერთეული	სარი	ერთეული	სარი	ერთეული
1	საბოლოო წიხვი	38	1000	38000	
2	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
3	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
4	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
5	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
6	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
7	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
8	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
9	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
10	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
11	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
12	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
13	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
14	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
15	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
16	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
17	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
18	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
19	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
20	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
21	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
22	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
23	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
24	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
25	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
26	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
27	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
28	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
29	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
30	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
31	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
32	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
33	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
34	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
35	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
36	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
37	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
38	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
39	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
40	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
41	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
42	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
43	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
44	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
45	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
46	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
47	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
48	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
49	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
50	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
51	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
52	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
53	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
54	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
55	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
56	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
57	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
58	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
59	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	
60	საბოლოო ღორები	15	1000	15000	